

Aan

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu
Mevrouw W. J. Mansveld
Postbus 20906
2000 EX DEN HAAG

Groningen, 31 maart 2014

Geachte Staatssecretaris,

Op 26 september 2011 heeft u de heer Verheijen, als waarnemend voorzitter van de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol (CROS), en ondergetekende, als voorzitter van de Alderstafel Schiphol (Alderstafel), verzocht een advies uit te brengen over de wijze waarop de CROS en de Alderstafel in de toekomst op een effectieve en efficiënte wijze kunnen bijdragen aan de dialoog over de ontwikkeling van Schiphol en haar omgeving.

Na overleg met partijen hebben wij u op 6 februari 2012 geadviseerd een Omgevingsraad Schiphol in te stellen waarin zowel ruimte is voor structurele informatie-uitwisseling en consultatie als voor advisering over strategische kaders onder leiding van één voorzitter en één gebundeld secretariaat.

U heeft mij vervolgens in uw brief van 16 maart 2012 verzocht om als kwartiermaker vorm te geven aan de Omgevingsraad Schiphol volgens de richtlijnen uit het advies van 6 februari 2012. Op 19 december 2012 is een brief gestuurd naar alle delegaties met daarin een nader uitgewerkt voorstel voor de agenda van de Omgevingsraad Schiphol. Alle delegaties hebben schriftelijk hun inbreng gegeven naar aanleiding van deze brief. In de daarop volgende periode hebben met alle delegaties diverse gesprekken plaatsgevonden om de verschillende onderdelen van de op te richten Omgevingsraad Schiphol verder uit te werken.

Een opzet van het advies is in de zomer 2013 en vervolgens in december 2013 aan de partijen voorgelegd. Tijdens de Alderstafel op 13 januari jl. zijn alle partijen akkoord gegaan met de hoofdlijnen van dit advies. Ook de bewonersorganisatie BLRS – die nu geen zitting heeft aan de Alderstafel - heeft aangegeven in te kunnen stemmen met het advies. Voorliggend eindadvies is vervolgens in een laatste gespreksronde in maart 2014 in overleg met alle delegaties vastgesteld.

Het eindadvies bestaat uit een algemene beschrijving van de op te richten Omgevingsraad Schiphol en 6 bijlagen waarin de concrete uitwerking van de Omgevingsraad is opgenomen:

1. Agenda Omgevingsraad (College van Advies respectievelijk Regioforum);
2. Voorgestelde wet- en regelgeving;
3. Reglement bewonersvertegenwoordiging;
4. Clusterindeling bewonersvertegenwoordiging;
5. Bestuursreglement;
6. Kalender installatie Omgevingsraad 2014.

Positie en doelstelling Omgevingsraad Schiphol

De luchthaven Schiphol is een belangrijke economische activiteit met een relatief grote invloed op de leefomgeving. Ook kan de ontwikkeling van de regio rondom Schiphol consequenties hebben voor de ontwikkelingsmogelijkheden van de luchthaven. Gezien de wederzijdse belangen is het wenselijk om een podium te creëren waar vertegenwoordigers van beide partijen – de luchtvaartsector en de omgeving – elkaar ontmoeten voor informatie, overleg en advisering aan instanties die besluiten moeten nemen.

Schiphol heeft op bestuurlijk vlak te maken met het rijk, provincies en gemeenten en met omwonenden en andere belanghebbenden. Het is van belang dat deze partijen elkaar op geordende wijze kunnen ontmoeten, om hun eigen en wederzijdse belangen met elkaar te delen en, indien deze belangen strijdig zijn met elkaar, tot oplossingen te komen.

Waar Schiphol door haar luchtzijdige activiteiten grote invloed heeft op de leefomgeving is het zinvol om in de toekomstige situatie de luchtzijdige en de landzijdige elementen met elkaar in samenhang te bespreken, zodat de effecten op het ene vlak kunnen worden afgewogen tegen de consequenties op het andere vlak. Bovendien is de macro- en micro-economische betekenis van Schiphol zodanig dat naast de ruimtelijke ook de economische context niet kan en mag ontbreken.

De Omgevingsraad Schiphol is het podium waar partijen elkaar ontmoeten en vormt daarmee de enige plaats waar alle vraagstukken, de bijbehorende belangen en alle betrokken partijen rond de luchthaven Schiphol bij elkaar komen.

Schiphol heeft raakvlakken met rijk, provincies en gemeenten en wordt niet “gevangen” in bestuurlijk-geografische grenzen, zoals de Raad voor Leefomgeving en Infrastructuur in zijn recente rapport heeft aangeduid. Daarom is een arrangement nodig dat “rekening houdt met het netwerkarakter en de veelschalige samenhang” in plaats van te zoeken naar een passende bestuurlijk-geografische schaal of structuur. Gegeven het overkoepelende nationale belang van de luchtvaart neemt het Rijk het initiatief voor de oprichting van de Omgevingsraad. Het Rijk legt daarbij de positie van de Omgevingsraad in de wet vast, waarbij de Omgevingsraad acteert binnen de door het Rijk geformuleerde randvoorwaarden.

De huidige bestuurlijke partijen, luchtvaartpartijen en bewonersorganisaties die betrokken zijn bij Schiphol en haar leefomgeving onderschrijven nut en noodzaak van een Omgevingsraad. Gezien de behoefte om zowel de luchtzijdige als de landzijdige

ontwikkelingen te bespreken in de Omgevingsraad Schiphol alsmede het economisch belang van de luchthaven, is het noodzakelijk om de vertegenwoordiging te verbreden. Dat betekent dat naast de reeds genoemde vertegenwoordigers van het rijk, de provincies, gemeenten, de luchtvaartsector en omwonenden ook vertegenwoordigers van de economische sector en de milieusector zullen worden uitgenodigd om deel te nemen in de Omgevingsraad Schiphol.

De agenda, die verder is uitgewerkt in bijlage 1 zal met de betrokken partijen in gezamenlijkheid worden omgezet in een (jaarlijks) werkprogramma. De Omgevingsraad zal tevens binnen drie maanden na afloop van een kalenderjaar een jaarverslag uitbrengen.

De Omgevingsraad Schiphol biedt de mogelijkheid om voor de burgers uit het betrokken gebied één loket tot stand te brengen waar zij terecht kunnen met al hun vragen, opmerkingen, opinies en voor verzoeken inzake compensatie en isolatie: een zogenaamd Omgevingshuis. Naast de traditionele middelen maken de nieuwe media het mogelijk om hieraan interactief vorm te geven en de oordeelsvorming over ontwikkelingen daarmee te verbreden. Burgers moeten met al hun vragen en opvattingen op één plek terecht kunnen en vandaar uit bediend worden.

Dit loket moet het mogelijk maken om met alle instanties die actief zijn rond Schiphol in contact te komen (front-office). Op welke wijze bestaande instanties aan dit front-office worden aangehaakt en daarmee ook één back-office gaan vormen, is een zaak die om nadere uitwerking en afweging vraagt van de betrokken instanties en de belanghebbende partijen. Daarbij zal nadrukkelijk worden afgewogen of een dergelijke operatie leidt tot efficiency-winst en een toenemende effectiviteit in dienstverlening. De Omgevingsraad (i.o.) zal hierin de eindafweging maken op basis van uitgewerkte voorstellen.

Regioforum en College van Advies

De Omgevingsraad Schiphol kent twee Kamers:

1. Regioforum

Het Regioforum is de plek waar partijen in dialoog zijn over de wederkerige relatie van de ontwikkelingen in de operatie en de ontwikkelingen in de omgeving van Schiphol, met als doel de inpassing van de luchtvaartactiviteit in de overige ruimtelijke functies in de regio zodanig in te passen dat de positieve effecten versterkt en de negatieve effecten gemitigeerd worden. Deze dialoog vindt nadrukkelijk plaats binnen de bestaande ruimtelijke en operationele kaders. Het gaat op hoofdlijnen over de volgende elementen:

- I. Uitvoering hinderbeperking (bijv. convenant hinderbeperking, microklimaten)
- II. Behandeling operationele zaken (bijv. gebruiksprognose, experimenteerregelingen en ontheffingen)
- III. Lopende ruimtelijke en omgevingszaken (bijv. ruimtelijke plannen, externe veiligheid, luchtkwaliteit, economische aangelegenheden)
- IV. Informatie en communicatie (bijv. meetsystemen, consultaties en klachtenpatroon en uitwerking Omgevingshuis)

Het Regioforum dient ertoe om de dialoog tussen partijen te faciliteren middels verschillende vormen van overleg. Er is daarbij nadrukkelijk ruimte voor regionale consultatie en informatie-uitwisseling over diverse onderwerpen. De deelnemende partijen hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de agenda en dragen zorg voor een goede onderlinge afstemming van activiteiten.

Om de bovengenoemde doelstelling van het Regioforum te kunnen realiseren dient deze agenda te worden aangevuld met het gesprek over de macro- en micro-economische en de ruimtelijke aspecten in relatie tot de luchthaven (zowel lucht- als landzijdig) binnen vigerende ruimtelijk-economische kaders.

In het Regioforum hebben zitting:

- vertegenwoordigers van de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland;
- acht of negen vertegenwoordigers van gemeenten die geheel of gedeeltelijk liggen binnen de 48 Lden-contour;
- acht of negen bewonersvertegenwoordigers van geografisch afgebakende clusters die eveneens geheel of gedeeltelijk zijn gelegen binnen de 48 Lden-contour;
- vertegenwoordigers van het ministerie van Infrastructuur en Milieu (en eventueel Economische Zaken);
- vertegenwoordigers van de sector (Schiphol, LVNL, KLM en BARIN).
- regionale organisaties van het bedrijfsleven en de regionale milieuorganisaties kunnen elk twee vertegenwoordigers aanwijzen.

De vertegenwoordiging van de provincies en gemeenten kan gevormd worden door een vaste vertegenwoordiging of een vertegenwoordiging die is afgestemd op de onderwerpen die aan de orde komen. De gemeenten bepalen zelf volgens welke clusters zij vertegenwoordigd willen zijn; zo kan er maximaal rekening worden gehouden met bestaande samenwerkingsverbanden.

De vergaderingen van het Regioforum zijn in de regel toegankelijk voor leden uit de achterbannen en vinden minimaal vier keer per jaar plaats.

2. College van Advies

Het College van Advies richt zich op vraagstukken van ruimtelijk beleid, infrastructuur en regionaal economisch beleid, voor zover die betrekking hebben op de ontwikkeling van de luchthaven en haar omgeving. Het College zal gevraagd en ongevraagd advies uitbrengen over de ontwikkelingen van Schiphol in haar leefomgeving. Op hoofdlijnen gaat het daarbij om:

- I. Kaders Rijksoverheid (bijv. regels normen- en handhavingssysteem, 50/50-principe, dwars- en staartwindlimieten) ;
- II. Kaders Rijk/regio (bijv. leefbaarheidsfonds, ruimtelijke kaders waarvan elementen zijn opgenomen in het Aldersakkoord van 2008);
- III. Kaders operatie (bijv. luchtruim, 4e Initial Approach Fix, CDA's, startprocedure, selectiviteit).

Gezien het karakter van dit College zal haar overleg en advisering zich richten op strategische vragen die betrekking hebben op nieuwe ontwikkelingen en beleidsvoornemens van Rijk, regionale besturen en sectorpartijen die belangrijke gevolgen hebben voor de luchthaven of haar omgeving.

Het College treedt primair op als adviesorgaan voor de bewindslieden van het ministerie van Infrastructuur & Milieu (al dan niet handelend in samenhang met andere bewindslieden). Indien dit wenselijk wordt geacht, kan het College belast worden met de uitvoering van de adviezen. Alle partijen aan tafel alsmede het Regioforum, kunnen onderwerpen agenderen en adviesaanvragen indienen. Mocht het College van Advies oordelen dat er aanleiding is tot het uitbrengen van ongevraagd advies op haar werkterrein dan kan zij daartoe overgaan als een meerderheid van de delegaties dit wenselijk acht.

Het College is verder bij uitstek de plaats waar partijen elkaar in een vroegtijdig stadium kunnen informeren over nieuwe ontwikkelingen die van betekenis kunnen zijn op elkaars positie. Daarover kan in de vertrouwelijkheid van dit overleg- en adviescollege op een vruchtbare wijze overleg plaatsvinden. Het College heeft een permanent karakter en zal zo'n vier keer per jaar bijeenkomen.

In het College van Advies hebben zitting:

- een delegatie van het Rijk,
- een delegatie van de Bestuurlijke Regie Schiphol (6)
- een delegatie van de bewoners (3)
- een delegatie van de luchtvaartsector (4);
- daarnaast kunnen vertegenwoordigers van het regionale bedrijfsleven (1) en/of de regionale milieuorganisaties (1) deelnemen.

De partijen functioneren in het College van Advies zonder last, maar mét ruggespraak van de genoemde achterbannen. Deelnemers aan het College van Advies worden ieder door hun eigen geleding aangewezen en leggen ook via de eigen geleding verantwoording af van de in het College ingenomen posities. Voor de luchtvaartpartijen vormt het sectoroverleg de achterban, voor de IenM-vertegenwoordigers het kabinet. Voor de bewoners geldt dat de kiesmannen uit de kiescolleges de achterban vormen, namens wie in het College wordt geopereerd. Zij vormen derhalve ook het (eerste) gremium waaraan terugkoppeling plaats vindt.

Voor de regionale overheden is de BRS-Groot de achterban. Net als in het Regioforum kan de BRS-vertegenwoordiging bestaan uit een vaste vertegenwoordiging en een die is afgestemd op de onderwerpen die aan de orde komen. Namens het regionale bedrijfsleven zal VNO-NCW West worden verzocht deel te nemen en namens de regionale milieuorganisaties de Milieufederatie Noord-Holland die ieder via de eigen verenigingsstructuur respectievelijk federatiestructuur hun achterban hebben georganiseerd.

3. *Eén huis*

Om de samenhang tussen beide Kamers te borgen, functioneren beide kamers in één huis (de Omgevingsraad) met één voorzitter en secretariaat. Deze dragen nadrukkelijk zorg voor de samenhang. Uiteraard wordt de samenhang ook geborgd via de eigen delegaties, waarin de verantwoording plaatsvindt van de in de kamers ingenomen posities. Tevens zal minimaal

eens per jaar een gezamenlijke vergadering belegd worden, bijvoorbeeld rond de start van het gebruiksjaar waarbij de middellange termijnontwikkelingen zoals opgenomen in de gebruiksprognose centraal kunnen staan.

Omgevingshuis Schiphol

Aan de Omgevingsraad Schiphol zal ook de functie van een Omgevingshuis Schiphol worden toegevoegd. De provincie Noord-Holland en de luchthaven Schiphol voeren op mijn verzoek een verkenning uit naar de mogelijkheden voor een Omgevingshuis Schiphol. De bewonersdelegatie zal bij deze verkenning worden betrokken.

Het doel van een dergelijk huis is een effectieve en efficiënte dienstverlening en informatievoorziening aan de omgeving. Ten behoeve van de burgers worden de activiteiten van de verschillende dienstverlenende instanties gebundeld: zo ontstaat één loket- en baliefunctie voor de brede omgeving. De wijze waarop de uitvoering van het convenant omgevingskwaliteit verder vorm gegeven zal gaan worden, is eveneens een zaak die in relatie tot het Omgevingshuis wordt uitgewerkt.

Het gaat bij het Omgevingshuis in eerste instantie om een front-office voor dienstverlening en informatievoorziening aan de omwonenden van de luchthaven. Die omwonenden staan hierbij immers centraal. Een en ander betekent niet op voorhand dat alle organisaties zullen moeten opgaan in de nieuwe organisatie. De start zal zijn om het Omgevingshuis te organiseren als front-office. In de tussentijd zal worden nagegaan waar samenvoeging van back-offices zinvol zou kunnen zijn. Hier is het uitgangspunt dat een reorganisatie een aantoonbare toegevoegde waarde zal moeten hebben, in termen van effectiever en/of efficiënter functioneren. De Omgevingsraad (i.o.) zal hierin de eindafweging maken op basis van uitgewerkte voorstellen.

Het is gewenst om bij de inwerkingtreding van de Omgevingsraad Schiphol ook direct een bijbehorend digitaal platform in te richten. Met dit digitale platform wordt beoogd om voor een brede groep belanghebbenden informatie over de ontwikkeling van Schiphol en de omgeving direct toegankelijk en meer interactief te maken. Naast het verstrekken van informatie kan dit platform worden ingezet voor bredere consultaties en dialoog met de omgeving. Het secretariaat van de Omgevingsraad zal dit platform beheren en een voorstel tot ontwikkeling van een dergelijk digitaal platform uitwerken.

Organisatie

De voorzitter van de Omgevingsraad Schiphol wordt benoemd door de minister van Infrastructuur en Milieu na overleg met de deelnemende partijen. De voorzitter treedt op als voorzitter van zowel het Regioforum als het College van Advies.

De voorzitter heeft samen met het secretariaat een faciliterende functie voor het functioneren van het Regioforum, College van Advies en het voorziene Omgevingshuis en digitale platform. Het secretariaat faciliteert en ondersteunt eveneens de delegatie van de bewoners,

aangezien deze delegatie niet zonder meer kan terugvallen op een bestaand ondersteunend apparaat.

De financiering van de Omgevingsraad Schiphol geschiedt door de budgetten van de huidige CROS en de Alderstafel over te hevelen naar de Omgevingsraad. Afhankelijk van de verdere discussie over het Omgevingshuis kunnen andere budgetten daaraan worden toegevoegd.

De ontwerpprincipes en verdere uitwerking van de organisatie worden opgenomen in een Bestuursreglement Omgevingsraad Schiphol dat in de constituerende vergadering van de Omgevingsraad zal worden vastgesteld en dat u hierbij in concept aantreft.

Bewonersdelegatie

In het advies dat ik samen met de heer Verheijen heb uitgebracht, is reeds de positie van de bewonersdelegatie als zelfstandige delegatie neergelegd. Omdat de bewoners als delegatie thans niet als zodanig in de wet zijn opgenomen als partij in het advies- en overlegorgaan rond de luchthaven, verzoek ik u de wet hierop aan te passen bij een eerstvolgende gelegenheid. Daaraan voorafgaand wil ik u verzoeken onder de huidige wetgeving de vertegenwoordiging van de bewoners zodanig vorm te geven in de ministeriële regeling dat deze een zelfstandig karakter heeft. Een voorstel daartoe is in bijlage 2 bijgevoegd.

Om te komen tot de invulling van een zelfstandig gevormde bewonersdelegatie wordt het gebied van gemeenten die geheel of gedeeltelijk binnen de 48 Lden-contour (op basis van 510.000 vliegtuigbewegingen) vallen, ingedeeld in acht of negen geografisch afgebakende clusters. Er liggen op dit moment twee voorstellen hoe tot een clusterindeling te komen (zie bijlage 4): één op basis van clustering langs gemeentegrenzen en één op basis van clustering op basis van baan- en routegebruik. In de uitwerking zal in overleg met de bewonersorganisaties hieruit een definitieve keuze worden gemaakt.

Bewonersorganisaties met minimaal 100 uniek geregistreerde leden kunnen een kiesman aanwijzen. De kiesmannen in een cluster nemen deel in een kiescollege en kiezen gezamenlijk de clustervertegenwoordiger in het Regioforum. Een kiescollege in een cluster bestaat uit tenminste één persoon. De wijze van totstandkoming c.q. verkiezing van de bewonersdelegatie is met de Kiesraad besproken en is samen met de twee voorstellen voor de clusterindeling als bijlage bij dit advies gevoegd (bijlage 3 respectievelijk bijlage 4).

Om als bewonersvertegenwoordiging een gelijkwaardige deelnemer aan de Omgevingsraad te kunnen zijn, is een organisatie nodig die adequaat wordt gefaciliteerd. Daarenboven geldt dat de zelfstandige positie van bewonersvertegenwoordiging nieuw is. Over de ondersteuning en organisatie van de bewonersdelegatie in de Omgevingsraad zal daarom in de uitwerking nader gesproken dienen te worden met de bewonersvertegenwoordigers.

Tot slot

Gezien de wens van partijen om nog dit jaar voortvarend met de Omgevingsraad Schiphol van start te gaan conform de kalender die is opgenomen in bijlage 6, wil ik u verzoeken om de instelling en voorbereiding van de Omgevingsraad Schiphol mogelijk te maken door het innemen van een standpunt in reactie op dit advies, het benoemen van een voorzitter, het verstrekken van een uitvoeringsopdracht aan deze benoemde voorzitter en het aanpassen van de ministeriële regeling zoals bedoeld in bijlage 2 bij dit advies.

Mede namens de partijen vertegenwoordigd in de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Schiphol en aan de Alderstafel Schiphol verneem ik graag uw reactie op dit advies.

Hoogachtend,

Hans Alders
Kwartiermaker Omgevingsraad Schiphol

Bijlage 1 – Agenda Omgevingsraad (College van Advies en Regioforum)

De Omgevingsraad Schiphol kent twee organen die elk een eigen taak c.q. werkprogramma hebben:

- College van Advies: in dit College onderhandelen en adviseren de deelnemende partijen over de strategische kaders van het beleid, de operatie en de ruimtelijk-economische ontwikkeling voor zover zij elkaar raken.
- Regioforum: in dit Forum bespreken, informeren en adviseren de deelnemende partijen over de lopende zaken in de uitvoering van het beleid, de operatie en de ruimtelijk economische ontwikkeling.

Beide Kamers geven een zelfstandige invulling aan de afstemming tussen de ruimtelijk-economische functies in de regio Schiphol die van groot belang is voor de ‘license to operate’ van de luchthaven in zijn omgeving.

Werkendeweg zal de precieze toedeling van onderwerpen zich uitkristalliseren rond de twee genoemde zwaartepunten. De contouren zijn aan de hand van die twee zwaartepunten reeds te schetsen (zie hieronder). Op basis daarvan kan geconstateerd worden dat elk van beide Kamers een betekenisvolle agenda bij de start zullen kennen. Vervolgens kunnen deze agenda's op basis van de praktijkervaringen nog verder aangescherpt worden in onderling overleg. Van belang is daarbij te constateren dat deze exploratieve werkwijze mogelijk wordt gemaakt door de aanwezigheid van de volgende condities:

- de ondersteuning van beide Kamers door een gemeenschappelijke voorzitter en procesregie/secretariaat;
- de voorbereiding van beide Kamers door een gemeenschappelijk delegatieoverleg van deelnemende partijen;
- de terugkoppeling van de uitkomsten van beide Kamers over en weer.

De besluitvormingslijnen voor zowel het College van Advies als het Regioforum loopt altijd via de vertegenwoordigde delegaties in het College, dus via BRS, directeurenoverleg sector, Clustervertegenwoordigersoverleg bewoners, interne rijksafstemming, de verenigingstructuur van de werkgevers/ondernemers en de federatiestructuur van de regionale milieuorganisaties. Voorafgaand aan besluitvorming inzake de kaders in het College van Advies vindt wel tevens een presentatie plaats in het Regioforum.

Bijlage 1a - Agenda College van Advies:

I Kaders Rijksoverheid

- vraagstukken ten aanzien van de regels en normen van het stelsel (zoals aanscherping transparantie regel 1)
- kader voor toekomstige actualisaties
- uitwerking 50/50 voor na 2020
- Wetgeving
- LVB+LIB
- RMI+eventuele overige voorschriften
- MER nieuw stelsel
- Handhaving
- Dwars-/staartwindlimieten
- Luchtruimvisie/beleid

II Kaders Rijk/regio

- Ruimtelijke kaders (20Ke, LIB-contouren)
- Leefbaarheidsfonds: toewijzingscriteria

III Kaders operatie

- 4e Initial Approach Fix
- Implementatie alternatief CDA-pakket (nachtoperatie, vaste nadering Aalsmeerbaan, etc)
- Startprocedure
- Selectiviteit

IV Evaluatie

- Evaluatie afspraken in 2016 (tweede 4-jaarlijkse evaluatie)

Bijlage 1b - Agenda Regioforum:

I Uitvoering hinderbeperking

- uitwerking resterende hinderbeperkende maatregelen convenant
- jaarlijkse procedure voor nieuwe hinderbeperkende voorstellen
- microklimaten
- monitoring Floriande/vaste bochtstraaltechniek
- monitoring parallel starten

II Lopende operationele zaken

- gebruiksprognose
- monitoringsrapportages
- experimenten
- ontheffingen (zoals GBO)

III Lopende ruimtelijke en omgevingszaken

- monitoring infoplicht
- omgevingstoets ruimtelijke plannen
- externe veiligheid
- lokale luchtkwaliteit en emissies
- economische ontwikkeling, werkgelegenheid en bedrijvigheid

IV Informatie en communicatie

- meetsystemen, NOMOS online en toewijzing NOMOS-meetposten
- informatievoorziening en klachtafhandeling (BAS, Omgevingshuis)
- burgerbrieven
- Doc 29 (implementatie EU-regeling geluidsberekening)
- facts and figures
- invulling consultatiefunctie (incl online participatie)
- Europese ontwikkelingen met mogelijke impact voor Nederlandse luchthavens en luchtruim

V Omgevingshuis

- Opzet en uitwerking van één loket- en baliefunctie voor dienstverlening en informatievoorziening aan de brede omgeving

Bijlage 2 – Voorgestelde wet- en regelgeving

Het voorstel is om de wetgeving (Afdeling 8.7 Wet luchtvaart) als volgt te wijzigen:

Artikel 8.34

1. Er is een Omgevingsraad Schiphol.
2. De Omgevingsraad Schiphol heeft een onafhankelijke voorzitter en biedt een zetel aan vertegenwoordigers van:
  - a. de exploitant;
  - b. de verlener van de luchtverkeersdienstverlening;
  - c. de luchtvaartmaatschappijen die van de luchthaven gebruik maken;
  - d. de provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland;
  - e. bij ministeriële regeling vast te stellen gemeenten binnen de in onderdeel d bedoelde provincies;
  - f. de bewoners binnen de in onderdeel e bedoelde gemeenten;
  - g. de regionale werkgevers- en ondernemersorganisaties; en
  - h. de regionale milieuorganisaties.

Artikel 8.35

1. De Omgevingsraad Schiphol heeft tot doel een duurzame ontwikkeling, inpassing en gebruik van de luchthaven Schiphol in zijn omgeving te bevorderen.
2. De partijen, genoemd in artikel 8.34, tweede lid, hebben als gezamenlijk uitgangspunt om door middel van overleg, consultatie en advies te zoeken naar de balans tussen het versterken van de netwerkkwaliteit van de luchthaven, een ruimtelijk-economische structuurversterking en het vergroten van de kwaliteit van de leefomgeving rond de luchthaven.

(Artikel 8.36 vervalt)

Artikel 8.37

De voorzitter van de Omgevingsraad Schiphol wordt door Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, na overleg met de organisaties bedoeld in artikel 8.34, tweede lid, benoemd, geschorst en ontslagen.

Artikel 8.38

De Omgevingsraad Schiphol heeft een secretariaat. De samenstelling en de werkzaamheden van het secretariaat worden in het bestuursreglement geregeld.

Artikel 8.39

De Omgevingsraad Schiphol stelt een bestuursreglement vast, dat in ieder geval regels bevat over benoeming, schorsing en ontslag van de leden en over de termijn van benoeming van

de voorzitter, de leden en het secretariaat. Het reglement behoeft de goedkeuring van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu.

Artikel 8.40

De bescheiden van de Omgevingsraad Schiphol worden na beëindiging van de werkzaamheden van de Omgevingsraad Schiphol opgeborgen in het archief van het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

De belangrijkste wijziging – naast de aanpassing van de begrippen – is dat de huidige wetgeving niet voorziet in een bewonersvertegenwoordiging. In de voorgestelde wetgeving wordt de vertegenwoordiging van de bewoners opgenomen in de wet (art. 8.34). Het huidige voorstel voor de Omgevingsraad Schiphol met een zelfstandige bewonersvertegenwoordiging is inpasbaar binnen de bestaande wetgeving met dien verstande dat:

- de ORS aangemerkt dient te worden als de Commissie Regionaal Overleg Schiphol zoals bedoeld in het huidige artikel 8.34, lid 1;
- de bewonersvertegenwoordiging – evenals in de huidige situatie – en de wijziging van de vertegenwoordiging van regionale besturen (niet namens clusters, maar namens BRS) geregeld wordt in de ministeriële regeling (artikel 3 resp. artikel 4) zoals bedoeld in het huidige artikel 8.36 waarin nadere regels omtrent de taak en samenstelling van de commissie kunnen worden gesteld.
- aanvullend in deze ministeriële regeling tevens de beide delen van de Omgevingsraad (Regioforum en College van Advies) met hun taak worden geregeld.
- een overgangsregeling bij deze ministeriële regeling voorziet in de vervanging van de huidige vertegenwoordigers door de nieuw aan te wijzen vertegenwoordigers.

Bijlage 3 – Reglement bewonersvertegenwoordiging

Artikel 1 Begripsbepaling

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a. Raad: Omgevingsraad Schiphol.
- b. Achterban: alle omwonenden binnen de 48 Lden contour op basis van 510.000 vliegtuigen die actief willen bijdragen aan de discussie rond de ontwikkeling van Schiphol en de inbedding in de omgeving.
- c. Achterbanorganisatie: Dit is een organisatie waarin omwonenden binnen de 48 Lden contour zich hebben verenigd met het doel actief bij te dragen aan de discussie rond de ontwikkeling van Schiphol en inbedding in de omgeving.
- d. Cluster: een geografisch afgebakend gebied dat bestaat uit 1 of meerdere (delen van) gemeenten gelegen binnen de 48 Lden contour op basis van 510.000 vliegbewegingen (zie bijlage 4 voor clusterindeling).
- e. Clustervertegenwoordiger: een bewonersvertegenwoordiger die een bepaald cluster vertegenwoordigt in het Regioforum Schiphol.
- f. Kiesman: Een kiesman is een afgevaardigde van een achterbanorganisatie in het kiescollege.
- g. Kiescollege: Een groep van minimaal één kiesman. Dit college kiest (gezamenlijk) een clustervertegenwoordiger en vormt na de verkiezing de achterban van de clustervertegenwoordiger.

Artikel 2 Registratie achterbanorganisaties

- a. Bewonersorganisaties zoals dorpsraden, wijkraden, werkgroepen en bewonersplatforms kunnen zich bij het secretariaat van de Raad laten registreren als achterbanorganisatie indien ze voldoen aan de volgende voorwaarden:
  - een door de gemeente erkende dorps- of wijkraad zijn, dan wel een stichting of vereniging naar Nederlands recht;
  - met minimaal 100 meerderjarige leden die met naam en adres bekend zijn en woonachtig in betreffend cluster;
  - de organisatie moet aantoonbaar (op basis van statuten, formele doelstelling of reglement) gericht zijn op ontwikkeling van Schiphol en de inbedding in de omgeving.
- c. Het ORS-secretariaat verleent alle mogelijke ondersteuning bij het registreren, zoals het digitaliseren van ledenlijsten en het aanbieden van een digitale module waarmee omwonenden steun uit kunnen spreken voor één van de organisaties uit hun cluster.
- d. Jaarlijks wordt de registratie getoetst door het secretariaat, waarbij eveneens het vereiste van 100 leden steekproefsgewijs wordt getoetst.

Artikel 3 Kandidaatstelling clustervertegenwoordiger

a. Geregistreerde achterbanorganisaties kunnen een kandidaat stellen voor het bezetten van een zetel in het Regioforum namens het cluster waarbinnen de achterbanorganisatie valt.

b. Een kandidaat moet:

- niet tevens burgemeester, wethouder, raadslid, gedeputeerde, statenlid of werkzaam zijn op het Schipholdossier bij één van de bestuurlijke- of luchtvaartsectorpartijen; en
- de kiesgerechtigde leeftijd hebben.

c. Om de vier jaar vindt de kandidaatstelling plaats binnen een vooraf door het secretariaat aan alle achterbanorganisaties aangegeven periode van 4-6 weken.

Artikel 4 Verkiezing clustervertegenwoordiger

a. Elke achterbanorganisatie wijst één kiesman aan voor het kiescollege van het cluster.

b. Elke kiesman heeft één stem in het kiescollege.

c. De verkiezingsvergadering van het kiescollege wordt voorgezeten door de onafhankelijke ORS-voorzitter of een door hem aangewezen – onafhankelijk van de partijen opererende – vervanger. d. De voorzitter heeft geen stem in het kiescollege.

e. Om tot de verkiezing van een clustervertegenwoordiger te komen, dient in het kiescollege tweederde van het totaal aantal aangewezen kiesmannen aanwezig te zijn (quorum).

e. De onafhankelijke voorzitter zorgt voor een ordentelijk verloop van de (schriftelijke) stemming en rapporteert schriftelijk aan de voorzitter van de ORS wie is verkozen tot clustervertegenwoordiger en hoe deze verkiezing tot stand is gekomen.

f. Het kiescollege kiest bij meerderheid (helft plus 1) een clustervertegenwoordiger en vervolgens – indien het kiescollege dat wenselijk acht – een plaatsvervangend clustervertegenwoordiger.

g. In het geval er meerdere kandidaten zijn en geen van de kandidaten behaalt een meerderheid in de eerste stemmingsronde, dan volgt een tweede stemmingsronde waarbij gekozen kan worden tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen uit de eerste ronde.

h. In het geval dat een kandidaat geen meerderheid van de uitgebrachte stemmen behaalt, is er een vacature totdat een kandidaat een meerderheid van het kiescollege heeft.

i. Een clustervertegenwoordiger (en plaatsvervangend clustervertegenwoordiger) wordt gekozen voor een zittingsperiode van vier jaar.

j. Bij een tussentijdse vacature bepaalt het kiescollege, onder voorwaarde van het behalen van het quorum, bij meerderheid de vervulling van de vacature voor de resterende zittingsduur.

Artikel 5 Profiel clustervertegenwoordiger

Een clustervertegenwoordiger (en plaatsvervangend clustervertegenwoordiger):

- heeft het vertrouwen van de meerderheid van het kiescollege van het cluster dat hij vertegenwoordigt;

- respecteert de Aldersafspraken;
- respecteert de meningen en belangen die anders zijn dan die van zichzelf;
- respecteert afspraken met betrekking tot vertrouwelijkheid en publiciteit;
- neemt desgevraagd deel aan werkgroepen van het Regioforum;
- is in staat om tot een gezamenlijk gedragen standpunt te komen in het Regioforum en is bereid om een compromis te sluiten teneinde consensus te bereiken;
- is in staat om in het groepsverband van clustervertegenwoordigers effectief samen te werken en als collectief naar buiten te treden.

Artikel 6 Profiel kiesman

Een kiesman:

- respecteert de Aldersafspraken;
- respecteert meerderheidsstandpunten van de bewonersvertegenwoordiging;
- respecteert afspraken over vertrouwelijkheid en publiciteit;
- neemt desgevraagd deel aan werkgroepen van het Regioforum.

Artikel 7 Beëindiging lidmaatschap clustervertegenwoordiger

Het lidmaatschap van een clustervertegenwoordiger vervalt:

- na 4 jaar; of
- indien een clustervertegenwoordiger niet meer voldoet aan de criteria zoals vermeld bij artikel 3 lid b; of
- indien hij niet langer het vertrouwen geniet van de meerderheid van de achterbanorganisaties binnen zijn cluster.

Artikel 8 Aanvaarding reglement

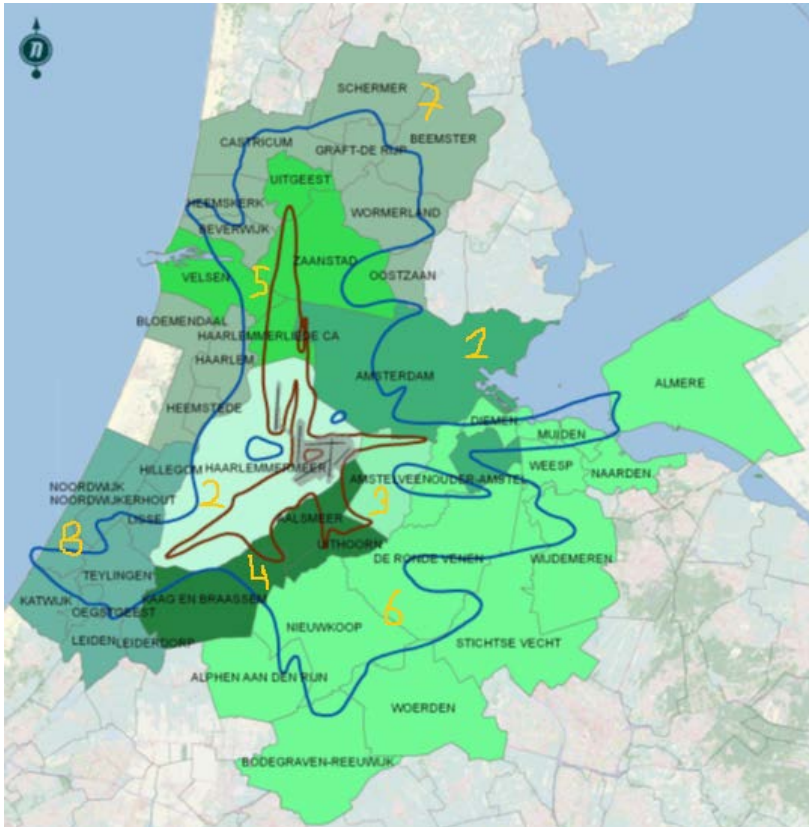
Met de ondertekening bindt een kiesman en een clustervertegenwoordiger zich aan dit reglement.

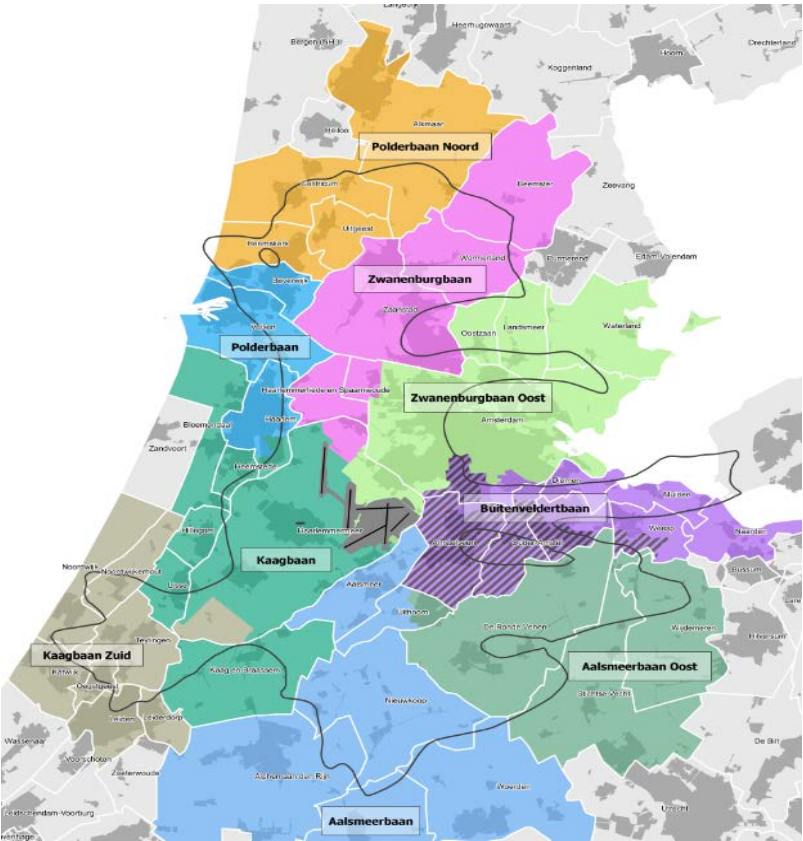
Bijlage 4 – Clusterindeling bewonersvertegenwoordiging

Er zijn twee voorstellen voor een clusterindeling voor de bewonersvertegenwoordiging. De keuze tussen deze twee voorstellen zal bij de uitwerking van de Omgevingsraad Schiphol in overleg met de betrokken bewonersgroeperingen worden gemaakt.

Voorstel 1: geografische clusters op basis van groepering langs gemeentegrenzen

Voorstel 2: geografische cluster op basis van groepering naar baan- en routegebruik

Bijlage 5 – Bestuursreglement (conform artikel 8.39 wet luchtvaart)

1. De Omgevingsraad Schiphol is een in de wet vastgelegd overleg- en adviesorgaan van de Rijksoverheid inzake luchtvaartangelegenheden in de brede zin van het woord. Desgewenst kunnen ook regionale en lokale besturen en sectorpartijen de Omgevingsraad om advies vragen.
2. De Omgevingsraad Schiphol bestaat uit een Regioforum Schiphol en een College van Advies.

Het Regioforum

3. De taken van het Regioforum zijn gegeven met de agenda zoals opgenomen in bijlage 1b.
4. In het Regioforum hebben zitting: vertegenwoordigers van het rijk; regionale overheden (provincies en gemeenten) geheel of gedeeltelijk gelegen binnen de 48 Lden-contour; bewonersvertegenwoordigers van de aangewezen clusters (geheel of gedeeltelijk gelegen binnen de 48 Lden contour); vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van de sector (Schiphol, LVNL, KLM en BARIN).
5. De vertegenwoordiging van de regionale overheden bestaat uit vertegenwoordigers van vier provincies en acht of negen gemeentelijke vertegenwoordigers.
6. De vertegenwoordiging van de bewoners vindt plaats namens de aangewezen clusters. De bewonersorganisaties binnen deze clusters die de luchtvaart en de daaraan gekoppelde zaken tot hun werkterrein rekenen, wijzen gezamenlijk een vertegenwoordiger aan.
7. De regionale organisaties van het bedrijfsleven en de regionale milieuorganisaties kunnen elk twee vertegenwoordigers aanwijzen.

College van Advies

8. De taken van het College van Advies zijn gegeven met de agenda zoals opgenomen in bijlage 1b.
9. Het College kan, indien de opdrachtgever dit wenselijk acht, belast worden met de uitvoering van de adviezen. Het College is verder bij uitstek de plaats waar partijen elkaar in een vroegtijdig stadium kunnen informeren over nieuwe ontwikkelingen die van betekenis kunnen zijn op elkaars positie. Daarover kan dan in de vertrouwelijkheid van de overleg kamer op een vruchtbare wijze overleg plaatsvinden.
10. Alle partijen aan Tafel alsmede het Regioforum, kunnen onderwerpen agenderen en adviesaanvragen indienen.
11. Mocht het college van Advies van mening zijn dat er aanleiding bestaat tot het uitbrengen van ongevraagd advies op haar werkterrein dan kan zij daartoe overgaan als een meerderheid van de delegaties dit wenselijk acht.
12. Het College wordt samengesteld uit delegaties van het rijk, de BRS (6), de bewoners (3), de sector (4) en het bedrijfsleven (1) en de milieuorganisaties (1). Het heeft een permanent karakter en zal ca 6 keer per jaar bijeenkomen.
13. Voor de bewoners geldt dat de kiescolleges de achterban vormen, namens wie in het college wordt geopereerd. Zij vormen derhalve ook het gremium waaraan terugkoppeling plaats vindt. Voor de regionale overheden is BRS Groot de achterban. Voor de sector het directeurenoverleg van de sector. Voor de rijksvertegenwoordigers het

kabinet. Voor de regionale milieuorganisatie de Federatie en voor het regionale bedrijfsleven de Vereniging.

Organisatie en delegatieoverleg

14. De voorzitter van de Omgevingsraad Schiphol treedt tevens op als voorzitter van het Regioforum en het College van Advies. De voorzitter heeft samen met het secretariaat een faciliterende functie. De delegaties staan centraal wanneer het gaat om het uitwisselen van standpunten en het formuleren van adviezen. De ondersteuning zal bestaan uit de voorzitter, de procesregisseur, de secretaris, ondersteuners van het regioforum, college van advies, digitale forum en het Omgevingshuis.
15. Om een zorgvuldige voorbereiding te borgen, worden de agenda's van een vergadering van het Regioforum of het College van Advies, worden, steeds eerst voorbesproken in het ambtelijk delegatieoverleg, waarin een ambtelijke afvaardiging van alle delegaties zitting heeft. De onderwerpen die op de agenda van het College van Advies staan, worden bovendien steeds inhoudelijk voorbesproken waarbij een afgewogen voorstel aan het College wordt voorbereid.

Voorzitter en leden

16. De voorzitter wordt door de Minister van Infrastructuur en Milieu benoemd, geschorst en ontslagen gehoord hebbend de vertegenwoordigde partijen in de Omgevingsraad.
17. De gedeputeerde Schiphol van de provincie Noord-Holland treedt in voorkomende gevallen op als plaatsvervangend voorzitter.
18. De voorzitter benoemt, schorst en ontslaat de leden van het Regioforum na overleg met de respectievelijke partijen die zij vertegenwoordigen c.q. het kiescollege van de bewonersclusters, de sectorpartijen, de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) en de Minister van IenM.
19. De voorzitter benoemt, schorst en ontslaat de leden van het College van Advies na overleg met de respectievelijke delegaties die zij vertegenwoordigen c.q. het Clustervertegenwoordigersoverleg, het sectoroverleg, de BRS en de Minister van IenM, de Milieufederatie Noord-Holland en de VNO-NCW West.
20. De leden worden steeds benoemd voor een periode van 4 jaar.
21. De leden van het College van Advies en het Regioforum kunnen zich in overleg met de voorzitter laten vervangen.

Bewonersdelegatie

22. Om te komen tot de invulling van een bewonersdelegatie wordt het gebied van gemeenten die geheel of gedeeltelijk liggen binnen de 48 Lden-contour (op basis van 510.000 vliegtuigbewegingen) ingedeeld in acht of negen geografisch afgebakende clusters.
23. Bewonersorganisaties met minimaal 100 (uniek) geregistreerde leden, donateurs of sympatisanten kunnen een lid van het te vormen kiescollege in het betreffende cluster aanwijzen. Een kiescollege in een cluster bestaat uit tenminste één persoon.
24. Het kiescollege van een cluster wijst een vertegenwoordiger in het Regioforum aan.

Vergaderingen

25. De overleggen en verslagen van het College van Advies zijn niet openbaar.

26. De vergaderingen van het Regioforum zijn openbaar; het Regioforum kan een deel van een verslag openbaar verklaren na akkoord van direct betrokkene(n).
27. Een advies van de Omgevingsraad is eerst openbaar na goedvinden van de voorzitter in overleg met de leden. Tot dat afgesproken tijdstip behandelen de leden een advies als vertrouwelijk.

Financiën

28. De Omgevingsraad kent als rechtspersoon een stichtingsvorm.
29. Het deelnemen aan de Omgevingsraad Schiphol verplicht BRS-leden, sectorpartijen en het ministerie van IenM jaarlijks een financiële bijdrage te leveren ten behoeve van de uitvoering van de taken van de Omgevingsraad.
30. Het College van Advies wordt gefinancierd door het ministerie van Infrastructuur en Milieu.
31. Daar waar een uitwerking van in het overleg van het College van Advies besproken onderwerpen behoort tot de kerntaken van een geleding of specifieke partij binnen een geleding worden de kosten van deze uitwerking door deze partij gedragen. Bij verschil van mening hierover besluit de voorzitter na consultatie van de delegatieleiders.
32. Het Regioforum wordt gefinancierd door een bijdrage van de delegaties publieke partijen en overheden.
33. Het secretariaat maakt samen met vertegenwoordigers van elke geleding op basis van de agenda van het Regioforum en het College van Advies een begroting. De begroting wordt aan het bestuur van de stichting ter accordering voorgelegd.
34. Uitsluitend bewonersvertegenwoordigers in het Regioforum en in het College van Advies ontvangen een onkostenvergoeding. Deze wordt verstrekt in de vorm van een vaste vergoeding, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar lidmaatschap Regioforum, lidmaatschap College van Advies en lidmaatschap ambtelijk delegatieoverleg. De vergoeding wordt jaarlijks vastgesteld met de begroting van het Regioforum.

Slotbepalingen

35. Het definitieve bestuursreglement wordt vastgesteld in de eerste vergadering van het College van Advies en van het Regioforum.
36. Eerdere reglementen komen hiermee te vervallen
37. Een besluit tot aanpassing van het bestuursreglement dient door de vertegenwoordigde delegaties van bewoners, sectorpartijen, regionale bestuurders en Rijk gezamenlijk te worden genomen in beide Kamers van de Omgevingsraad Schiphol.

Bijlage 6 – Kalender installatie Omgevingsraad 2014

Uitbrengen advies	31 maart
Standpuntbepaling, wijziging ministeriële regeling, uitvoeringsopdracht en benoeming voorzitter door Staatssecretaris van IenM	30 juni
Vorbereidingsoverleg verkiezingen bewoners door kwartiermaker met CROS-bewoners, VGP, BLRS	Vanaf 1 januari 2014 – 1 januari 2015 periodiek
Opzet website voor registratie achterbanorganisatie bewoners, verkiezingsinformatie en presentatie van kandidaten	1 april -1 juli
Opbouw + Registratie achterbanorganisaties bewoners	1 april – 1 oktober (6 maanden)
Aanwijzing kiesmannen door achterbanorganisaties bewoners	1 oktober – 1 november
Kandidaatstelling clustervertegenwoordigers bewoners	1 oktober – 1 november
Bijeenkomsten kiescolleges c.q. verkiezing clustervertegenwoordigers bewoners	1 – 30 november
Uiterste datum voor schriftelijke voordracht van de leden van het Regioforum door kiescolleges, BRS, sectoroverleg en Rijk	1 december
Uiterste datum voor schriftelijke voordracht van de leden van het College van Advies door Bewonersvertegenwoordigers Regioforum, BRS, sectoroverleg en Rijk	15 december
Ontslagverlening leden CROS en Alderstafel	Per 31 december
Benoeming leden ORS (Regioforum en College van Advies) door de voorzitter	Per 1 januari 2015
Constituerende vergadering ORS in aanwezigheid van de Staatssecretaris	Januari 2015